

CERMAQ NORWAY AS
Nordfoldveien 165
8286 NORDFOLD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Megan Konstantinidou, 75531604

Rapport etter tilsyn 7. september 2023 - Forsan Settefisk - Cermaq Norway AS - Steigen kommune

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Cermaq Norway AS lokalitet Forsan settefiskanlegg (virksomhetsnummer: 961 922 976).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten kan ikke vise at de har oppfylt rensekrav og har heller ikke gjennomført målinger og beregning av utslipp til vann etter tillatelsens vilkår.
- Avvik 2: Virksomheten har ikke utført en dokumentert miljørisikovurdering for lagring av diesel og tilknyttede aktiviteter.
- Avvik 3: Virksomhetens farlige avfall var ikke lagret tilstrekkelig forsvarlig.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Cermaq Norway AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren i Nordland en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **1. desember 2023**.

Dere må betale gebyr

Cermaq Norway AS må betale et gebyr på **30 000 kr** for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Megan Konstantinidou, eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>.

Merk svaret med saksnummer 2010/3446 og tilsynsnummer 2023.133.I.SFNO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse**Avvik 1: Virksomheten kan ikke vise at de har oppfylt rensekrav og har heller ikke gjennomført målinger og beregning av utslipp til vann etter tillatelsens vilkår.****Dette er et avvik fra følgende krav gitt i utslippstillatelsen**

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – Cermaq Norway AS – lokaliteten Forsan – Steigen kommune (datert: 19-04-2016); vilkår 11.1 målinger og beregning av utslipp og vilkår 3.2.2 Renseanlegg.

Beskrivelse av krav

Vilkår 3.2.2 i utslippstillatelsen setter krav om at avløpsvannet skal renses mekanisk gjennom et primærrenseanlegg som minimum gir minst 50% reduksjon i suspendert stoff og minst 20% reduksjon i organisk stoff.

Vilkår 11.1 setter krav om prøvetaking av vann ved innløp og utløp av renseanlegget.

Prøvetaking skal utføres i henhold til vilkår 11.1 i utslippstillatelsen etter følgende oppsett:

Tabell 1: Utslippskontrollen ved renseanlegget

	Måleparameter	Prøvepunkt	Prøver per år
Suspendert stoff	SS	Innløp og utløp (renseanlegg)	6 (1-3 døgn blandprøve)
Organisk materiale	KOF, BOF7 eller TOC	Innløp og utløp (renseanlegg)	4 (1-3 døgn blandprøve)
Avløpsmengde		Innløp og utløp (renseanlegg) + overløp	Kontinuerlig

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk eller internasjonal standard, og ved bruk av eksterne laboratorier/konsulenter, akkreditert laboratorier/tjenester skal benyttes. Det er virksomhetens ansvar for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver i henhold til aktuelle standarder.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Målemetode

Ifølge virksomheten vil målinger i tråd med vilkårene i utslippstillatelsen gi svært usikre resultater fordi utslippet består av stoffer i lave konsentrasjoner i en svært stor vannmengde. Virksomheten mener det er mer hensiktsmessig å estimere rensegrad ut fra forholdet mellom fôrfôrbruk og mengde tørrstoff som er rensset ut av avløpsvannet. Dette ble i 2019 formidlet i en e-post til en saksbehandler hos Statsforvalteren.

Virksomheten har valgt å ta prøver fra strømmen av stoff som er samlet opp i trommelfilter. Dette «tynnslammet» blir ført inn i en fortykker, som bidrar til å klargjøre slammet til bruk i biogassanlegg. Virksomheten tar også prøver fra rejevtvannet fra fortykkeren, som går til avløp. Vannprøvene er dermed tatt på punkter som er ikke i henhold til krav i utslippstillatelsen. Der tillatelsen krever dokumentert rensegrad for suspendert stoff og for organisk stoff, viser virksomheten til beregninger av oppsamlet tørrstoff sett i forhold til mengder tørrstoff i foret. Vi forventer at virksomheter som finner at krav i utslippstillatelsen ikke er hensiktsmessige sender en begrunnet søknad om endring av tillatelsen til Statsforvalterens postmottak. Så lenge tillatelsen ikke er endret, plikter virksomheten å gjennomføre målinger i henhold til vilkårene. Virksomheten står selvsagt fritt til å gjennomføre supplerende målinger og beregninger for å kvalitetssikre målingene av rensegrad.

Rensegrad

Virksomheten registrert flere interne avvik om at de i perioder ikke har klart å overholde rensekravet for suspendert stoff.

Måleprogram

Virksomheten har ikke et måleprogram som tydelig dokumenterer og forklarer grunnlaget for beregning og kontrollmåling av rensegrad. Måleprogrammet må også inkludere målinger i henhold til vilkårene som er satt i utslippstillatelsen. Måleprogrammet burde også dokumentert virksomhetens vurderinger av usikkerheten i gjennomførte målinger og beregninger.

Avvik 2: Virksomheten har ikke utført en dokumentert miljørisikovurdering for lagring av diesel og tilknyttede aktiviteter.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 18, Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall
 - § 18-4. Miljørisiko og § 18-8. Dokumentasjon

Beskrivelse av krav

Kapittel 18 av forurensningsforskriften gjelder for eiere og operatører som har tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m² og annet utstyr tilknyttet lagringstankene.

§ 18-4 krever at den ansvarlige skal sørge for at miljørisikoen forbundet med lagringen av farlige kjemikalier blir analysert. Risikoanalysen skal blant annet omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Analysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen. Det skal settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes.

Forurensningsforskriften § 18-8 setter krav om at den ansvarlige for lagringen til enhver tid skal kunne dokumentere at alt i kapittel 18 er oppfylt. Det innebærer blant annet at miljørisikoanalysen skal dokumenteres.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten eier og bruker en dieseltank med dobbel vegg med bruksvolum 12,0m². Cermaq Norway AS har 18.9.2023 sendt oss dokumentasjon på rutiner for regelmessige kontroller av tankens tilstand. Selskapet har ikke vist frem en miljørisikoanalyse knyttet til bruken av tanken. Uten en dokumentert miljørisikoanalyse oppfyller ikke virksomheten kravene i § 18-4 og § 18-8 i forurensningsforskriften.

Vi gjør oppmerksom på at vi ikke kontrollerte all dokumentasjon som kreves i forurensningsforskriften kapittel 18. Vi kan derfor ikke utelukke at dere også kan ha avvik på andre punkter i kapittelet enn det som er nevnt her. Vi anbefaler dere å gå gjennom veiledninga som ligger på Miljødirektoratets nettside.

Avvik 3: Virksomhetens farlige avfall ikke lagret tilstrekkelig forsvarlig.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – Cermaq Norway AS – lokaliteten Forsan – Steigen kommune (datert: 19-04-2016); vilkår 10.2 Håndtering og lagring av farlig avfall.

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall beskriver hva som skal regnes som farlig avfall og § 11-5 krever at farlig avfall skal oppbevares på en forsvarlig måte. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall og ulike typer farlig avfall skal heller ikke sammenblandes. Virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven setter vilkår om at farlig avfall skal være tydelig merket med innhold og EAL-nummer, lagringsområdet skal beskyttes mot vanninntrenging og være utilgjengelig for uvedkommende.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det farlige avfallet på Forsan var oppbevart i en miljøkonteiner med oppsamlingskar (figur 1). Ved befarig av anlegget ble det vist at et oppsamlingskar i miljøkonteinerens bunn var fylt med en blanding av olje og vann (figur 2). Dette kan indikere at konteineren ikke er tilstrekkelig beskyttet mot vanninntrenging eller eventuelt at det ikke har blitt ryddet opp etter lekkasje fra beholdere med flytende avfall. Oppsamlingskar som er fylt opp har ikke lenger funksjon som sikring mot lekkasjer fra konteineren.

Farlig avfall var heller ikke tydelig merket og manglet EAL-nummer. For å skille farlig avfall fra vanlig avfall, og for å deklare farlig avfall, må man vite hva avfallet inneholder. Tydelig merking kan gjøres enten direkte på beholder eller på vegg over fast lagringsplass for de ulike typer av farlig avfall.

Videre var miljøkonteineren ikke låst og dermed ikke sikret mot tilgang fra uvedkommende.

Figur 1: Miljøkonteiner for farlig avfall (foto: Statsforvalteren i Nordland).

Figur 2: Farlig avfall i miljøkonteiners oppsamlingskar (foto: Statsforvalteren i Nordland).

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Cermaq Norway AS må betale et gebyr på 30 000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 29. august 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren i Nordland innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Cermaq Norway AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens frekvens- og risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren i Nordland deltok

- Megan Konstantinidou
- Espen Olaf Henriksen

Kontaktperson hos Cermaq Norway AS

- Silje Ramsvatn

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Cermaq Norway AS ble kontrollert under tilsynet:

- Forsan

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Internkontroll
- Utslippskontroll
- Resipientundersøkelser
- Miljømål
- Miljørisikovurderinger
- Avvikshåndtering
- Kjemikaliebruk
- Avfallshåndtering

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – Cermaq Norway AS – lokaliteten Forsan – Steigen kommune (datert: 19-04-2016)

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Levering av miljøundersøkelser

Virksomheten har krav i tillatelsen om miljøovervåking av resipienten (type B i henhold til NS9410:2016). Selskapet skal utføre miljøundersøkelse minimum hvert 4.år. Vi minner at B-undersøkelser skal leveres til oss via sfnopost@statsforvalteren.no i fremtiden.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren i Nordland innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Megan Konstantinidou
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STEIGEN KOMMUNE

Myklebostad 1

8283

LEINESFJORD